

Løgin meiriluta sóknarstýrisatburður

Á fundi hin 20. í 5. 1966 er til viðgerðar rit frá Føroya Banka, ið sigur frá, at hann, bankin, vil lána kommununi 200.000 kr., at gjalda aftur í 10 ár við líka stórum avgjöldum.

Samtykt varð við 4 atkvøðum at taka lánið til keyp av ognini frá Uttara Handli, Otto Mortensen og felagsstrond og neystum. Teir 3 javnaðarmennir greiddu atkvøðu ímóti.

Hesari avgerð vóru sum sagt vit javnaðarmenn í sóknarstýrinum ímóti, tí at hildið varð, at sóknin figgjarliga ikki átti at gera so nógv bert fyri at veita einum manni ella einum felag eitt grundtøk at byggja á. Her er talan um milliónir, ið verða lagdar niður felagi ella manni til gagns.

Meðan eg siti og hugsu um, hvussu væl hesar 4 borgarligu heiturnar hava strítt í sóknarstýrinum fyri at gagna serliga tveimum monnum, P. N. J. Mortensen og heilseluvirkinum hjá Poul Hansen, rennur mær í hug bræv, dagsett á Tvorøyrir hin 4. desember 1964, frá Frøðbiar sóknar útróðrarfelag, handað sóknarstýrinum, og ljóðar tað so:

»Sum sóknarstýrinum kunnugt er fullkomin steðgur komin í útróðurin her á plássinum eins og í Vági, og fyri so vilt í allari oynni, vegna tess at teir báðir ráfiska-keypararnir Niels Juel Mortensen, Tvorøyrir, og Jóhan Dahl, Vági, ikki vilja keypa fisk, og teir motivera stóðu sína við tí, at prisurin, ið settur er av nevnd eftir uppskoti frá Føroya landstýri, skal vera ov høgur. Tað er tó lítið hald í hesi stóðu hjá teimum báðum Mortensen og Dahl, tí allir aðrir fiskakeyparar í Føroyum keypa fisk fyri tann prisin, ið nevndin hevur sett. Henda stóða, ið okkara fiskakeyparar hava tikið, er so nivandi fyri okkum, at vit ikki longur siggja nakran útveg at ganga útán at heita á háttvirda sóknarstýri at koma okkum til hjálpar. Vit hava bæði munnliga og skrivliga vent okkum til landsstýrið um hjálpar og

nú fyri aðra ferð biðið um at fáa tingið saman fyri at viðgera og taka stóðu til málið, men hava ikki fingið orð aftur um seinastu áheitan okkara.

Sum seinasta útveg loyva vit okk um tí hervið at heita á sóknarstýrið um at royna at finna fram til eina loysn, soleiðis at útróðarmenn aftur kunnu fara í vinnu og sleppa av við fiskin.

Tá málið hevur alstóran skund, fara vit at biðja um skjóta viðgerð, tí hvør góður dagur, ið fer fyri skjeyt, jælur nógv fyri útróðarmannin.

Nú skuldi sosialdemokraturn Einar Larsen roynast, um hann vildi ganga útróðrarmonnum á mæti, serliga hugsaði ein, at hann fór at gera tað, tað ið stjórnarmaður í Frøðbiar sóknar útróðrarfelag var kandidatúr á lista saman við honum. Men so undarligt tað enn ljóðar, at, tá ið javnaðarmennin luttu í sóknarstýrinum settir fram uppskot seljðandi á hjálpa útróðrarmonnum: »sóknarstýrið samtykkir at vera við til at hjálpa útróðrarfelagnum at fáa leigað eitt skip at flyta fiskin til keypara, ið gevur tann av ráfiskaprisnevndini ásetta ráfiskapris, og er sinnað til at stuðla felagið við einum avmarkaðum studningi, at greiða leigumálið, til lottingið hevur viðgjørt málið.« Tá gekk Einar Larsen saman við hinum borgarligu og feldi uppskot javnaðarmanna.

Teir borgarligu bildu seg ikki kunna ganga ímóti fiskakeyparanum Niels Juel Mortensen og vildu so statt ikki vera útróðrarmonnum til hjálpar. Men ið hvussu so er og ikki, so hava teir borgarligu fingið sín vilja og eru nú í ferð við at fremja ynskini frá harra Niels Juel Mortensen og at gera honum byggi búgvið lendi fyri sóknarstýrisins reikning. Tó skal sigast, at tey neyst, ið stóðu á leigaðum bygðar-øki vestan fyri Viljamsbrúg, og sum vóru flutt út á Einarbrúg á kommununnar dyrt keypta øki frá

Rich. B. Thomsen & Son fyri 40 kr. m² ella fyri 80.000 kr. tilsamans, vórðu tilskýtað Clement Eliassen trúboðara, Brynjólf Mortensen, arbeisformanni og Magnusi Magnussen, ravmagnsinnleggjara til ognar, at teir skuldu fáa hvør sítt neyst á hesum av kommununi dyrt keypta øki, og at neystini vera 9,30 m long, 4,20 m í lægstu hædd og 2,40 m breið, at teir fáu vagnar aftur fyri teir, sum vóru í teimum gomlu neystunum, og at gólvíð verður stoypt, og at skinnarar verða lagdir í gólvíð og eftir bátadráttinum, trifsað ravmagn verður lagt inn í neystini, og tey skulu verða lúðug bygd áðrenn 15. september 1966, og at trúboðari Clement Eliassen skal fáa 5000 kr. eyka í reiðupeningi.

Eg hugsu um tygum trúboðara

Clement Eliassen. Eg havi eina ferð inni hjá tygum skifti orð við tygum um hetta mál, tó tað var sum privatmaður, og skal eg tí einki lata koma á prent av tí, sum tygum segdu, tó at okkurt kundi verið áhugavert. Men tygum harra trúboðari hava fyrr sitið sum formaður í Frøðbiar sóknarstýri, og eg ivist ikki í, at tygum eru kunnugur við alla sóknarstýrisins vanligu mannagongd, hvussu tygum kundu fáa tygum at sita saman við harra formanni Hemmingi Jespersen og næstformanni Einari Larsen og skriva skeyti upp á kommununnar ogn og móttaka útgoldnan pening, uttan at tað var fyrilagt sóknarstýrið. Tað undrar meg, tó hvi skal tað undra meg. Eg var jú formaður Frøðbiar sóknar javnaðrar felags, tá ið tygum fingur trúarfelaga tygara, Simon Hammer, til at geva tygum vald á sóknarstýrinum, bert hann kundi gagna sær og sínum. Tó, her skal ikki sigast meiri um hetta.

(Meira)

Sóknarstýrslimur og formaður Frøðbiar sóknar javnaðrarfelags

Reinhold Silá.

Rættleiðing

Harri blaðstjóri!

Tygum verða hervið biðin um at geva hesi rættleiðing innivist.

Í blaði tygara nr. 72 siga tygum soleiðis frá:

Sjálvstýri. Hvør skuldi vænta, at teir fóru at fremja nakað sjálvstýri við Hákon Djurhuus á odda. Seinast hann sat í landsstýrinum avreiðdi hann hitt føroyska polititið á danskar hendur — framdi yvir-tøkur hin vegin.

Her siga tygum harri blaðstjóri við vilja ella óvilja skeivt frá. Tey árin, eg sat í landsstýrinum **fór orgin avreiðing fram** av føroyska politinum á danskar hendur.

Aftaná hesa rættleiðing má eg rokna við, at tygum við vilja siga skeivt frá, um eg aftur siggi hesa skuldsæting endurtikna í blaði tygara, og finnist tá kanska vegur at steðga henni með alla.

Tórshavn, tann 16. september 1966.

Hákon Djurhuus.

VIÐMERKINGAR:

Hákon Djurhuus, lögmaður hevur í seinastuni verið sera fittur at senda okkum rættleiðingar.

Lögmaður hóttri við álvarsomum fylgjum, um ikki tagt verður við politimálinum her í blaðnum.

Vit fara at geva Hákonu Djurhuus rætt í tí, at avreiðingin av politinum fór ikki fram, meðan hann sat í landsstýrinum — hon fór endaliga fram 1. mai 1958, og árið fyri var Hákon Djurhuus vórðin fólkatingsmaður; men sami Hákon Djurhuus var landsstýrismaður, tá nevnd varð sett at kanna og gera uppskot til nýggja politiskipan.

Henda nýggja politiskipanin fírdi við sær,

at kommunala politiskipanin varð avtikin og fult og heilt lögð undir **DANSKT** ríkisvald, at frammanundan var bara ein **STATSPOLITISTUR**, meðan nú eru allir dansklontir **STATSPOLITISTAR**.

at tað frammanundan t. d. í Klakksvík vóru tveir kommunalir politistar,

at tað nú bara í Klakksvík eru 4 **STATSPOLITISTAR** og 3 eyka-**STATSPOLITISTAR**

Hendan danseringin av politinum fór fram, meðan fólkaflaksmenn sótu í landsstýrinum — lutvis meðan Hákon Djurhuus var landsstýrismaður.

Sannleikin um 60 miljónagrunnin

Hesin grunnur er eindemi.

Í 6 ár jattar staturin 60 milliónir í hann við 10 milliónum um árið. Í fyrstu syftu er hann atlaður at lona til landsútygging og loysn av støruppgávum sum fjallasmoga, havna- og landavegabygging, ravmagn av Føroyum o. t.

Í aðru syftu við tí peningi, sum kemur inn aftur í grunnin við avdráttum og rentum, verður hann at lona til stórar landsgagnandi vinnulivsuppgávur.

Tað verða ongar rentur og eingin avdráttur góldin aftur í statskassan at nýta.

Allur avdráttur og allar rentur fara í grunnin sjálfan til útáttur láns her í Føroyum.

Renturnar skulu helst vera markaðarrentan, tí ein hovudstankin við hesum grunnavirki her í Føroyum er, at hann við egnari megi (rentunum) skal vaksa seg sterkari og sterkari í hvørjum samsvarandi tíðarinnar krøv, hvørt vøkstur hevur vist seg og væntast eisini at visa sag at hava sama lyndið at stórvaksa í hvørjum.

Tað er jú hvørjum skilamanni kunnugt, at ein peningur, ið stendur inni ella er útáttur til 5 % p. a. verður við rentanna rentu tvífaldaður í 15—16 ár.

Verður sitið væl um henda grunn, so hann ið hvussu er fær hesa rentu, verður hann at vaksa soleiðis fyrstu seksti árin:

Tá ið 15—16 ár eru farin, verða tær seksti mill. til 120 milliónir.

Tá ið so næstu 15—16 ár eru farin, verða í grunninum 220 milliónir.

Tá ið so triðju 15—16 árinu eru farin, verða í grunninum 480 mill.

Og tá ið so fjórðu 15—16 árinu ella seksti til seksti fyra árinu eru farin, verða í grunninum 960 mill.

Stýrið í grunninum eru sett av føroyingum og donum.

Tað stendur til stýrið at áseta rentuna og avdráttartreittirnar. Men í lógin stendur av nevndu grundum, at rentan helst skal vera markaðarrentan — markaðarrentan er sjálvandi ikki bara hin danska.

men eisini rentan á lanipeningi aðrastaðni, har ið hiti almenna vanligu kann fáa og tekur lán sín til stórar uppgávur.

Grunnurin hevur lænt til fjallasmogugerðina í Norðoyum, aðra vegagerð, til framhald og fullgiggjanini av ravmagnanini av Føroyum.

Undir lógmannsins P. M. Dams samráðingum til loysn av teimum stóru uppgávum sum fremjan av fjallasmoguetlanum, vegagerð og havnabyggingum ravmagn av Føroyum o. fl. varð tann gentið tankin borin fram um 60-milliónagrunnin, ið er eitt eindemi og nýskap, sum her hina størstu skaparkraft í sær.

Grunnurin er ein ávokstur av javnaðarmanna figgjarpolitikki!

BETHEL — Sverrigsgota

Bibiltími kl. 9.30 og prædika kl. 10.30 leyrgadagin.
Sunnudagsskúli kl. 11.00 sunnudagin.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Tryggingarsambandið FØROYAR

Føroya Kríggstrygging	Tilf. 1090
Føroya Sjóváttrygging	- 1090
Føroya Brunatrygging	- 1098
Føroya Vanlukkutrygging	- 1466

Vit tryggja:

Bátar, skip, vøtur, hús, innbúgv, akfør o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egnu trygging.

WC

og

vøsk

— tygum

verða

ikki svikin

av okkum

Pf. MARIA POULSEN & Co.

TLF. 2000

TÓRSHAVN

TLF. 2001